

Nieprawidłowości w oznakowaniu pojazdów

Karol Rytel
dyrektor ds. technicznych
w PISKP

Oznakowanie pojazdów jest dosyć istotne, ponieważ może mieć wpływ zarówno na przepisy porządkowe ruchu drogowego, jak i jego bezpieczeństwo. Z jakimi przypadkami niewłaściwego oznakowania mogą spotkać się diagnosty w SKP?

Należy pamiętać, że z punktu widzenia badania technicznego, obowiązkiem diagnosty jest weryfikacja prawidłowości oznakowania pojazdu. Fakt ten wynika m.in. z kryteriów oceny stanu technicznego, określonych z rozporządzeniu w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych oraz wzoru dokumentów stosowanych przy tych badaniach, a także innych przepisów, chociażby ustawy „Prawo o ruchu drogowym”, czy rozporządzenia w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych.

Oznakowanie pojazdu w badaniu technicznym

Zgodnie z zapisami ustawy „Prawo o ruchu drogowym” warunkiem dopuszczenia do ruchu zarejestrowanego pojazdu jest/są zalegalizowana/e tablica/e rejestracyjna/e, a w przypadku pojazdów samochodowych (z wyłączeniem motocykli), także nalepka kontrolna. Warto wspomnieć, że od **4 września 2022 r.** (data wejścia w życie przepisów zmieniających ustawę; DzU z 2020 r., poz. 1517) nie będzie wymagana nalepka kontrolna. Wróćmy do tablic rejestracyjnych. Należy zwrócić uwagę na ich legalizację; dotyczy to zwłaszcza tablic rejestracyjnych „starego typu” (czarne i zielone motorowerowe sprzed okresu reformy terytorialnej). Istotny problem w stacji kontroli pojazdów stanowi pojawienie się tzw. „tablicy kolekcjonerskiej” na pojeździe (fot. 1). Oczywiście nie ma ona odpowiedniej nalepki legalizacyjnej lub – może się zdarzyć – że taka nalepka jest prawidłowa, natomiast występuje niezgodność jej numeru z numerem umieszczonym w dowodzie rejestracyjnym i CEP. Nie należy zapominać, że w przypadku wyposażenia pojazdu w bagażnik rowerowy organ rejestrujący na wniosek właściciela pojazdu wyda trzecią tablicę rejestracyjną z nową nalepką legalizacyjną, której numer znajdziemy także w dowodzie rejestracyjnym.

W ostatnim czasie pojawiły się nowe tablice rejestracyjne: dla pojazdów elektrycznych (zielone tło tablicy z czarnymi znakami) oraz tablice do profesjonalnej rejestracji (białe tło tablicy z zielonymi znakami). Od 1 stycznia 2020 r. tablica przeznaczona do pojazdów elektrycznych zastąpiła dotychczasowe oznakowanie nalepką EE, która była umieszczana w pobliżu nalepki kontrolnej. Jeśli chodzi o tablice profesjonalne, to zgodnie z ustawą „Prawo o ruchu drogowym” są one niezbędne do dopuszczenia w ruchu niezarejestrowanego wcześniej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą pojazdu samochodowego, motoroweru, ciągnika rolniczego lub przyczepy w celu wykonywania jazd testowych tymi pojazdami w ramach działalności prowadzonej przez podmiot uprawniony.

Na koniec chciałbym zwrócić uwagę, że w niektórych pojazdach wojskowych nie występują tablice rejestracyjne, a numer rejestracyjny jest namalowany bezpośrednio na pojeździe.

„Tablica kolekcjonerska” – nazwa wynika z potocznego słownictwa, które służy do wyszukiwania na popularnych portalach aukcyjnych. Oczywiście należy mieć na względzie, że tablica ta nie spełnia wielu obowiązujących wymagań. Tablice te często są bardzo podobne do oryginału, ale także występują w wersji z grafitowym tłem. Analogicznie sytuacja ta dotyczy również nalepki legalizacyjnej

Innym przykładem braku tablicy rejestracyjnej jest pojazd przedstawiony do badania okresowego przed pierwszą rejestracją na terytorium RP, gdzie zgodnie z zapisami rozporządzenia dotyczącego procedury badania, identyfikacja obejmuje m.in.: „sprawdzenie prawidłowości oznaczeń i **stanu tablic** rejestracyjnych pojazdu; sprawdzenie **nie dotyczy** badania, o którym mowa w **art. 81 ust. 3 ustawy**, z wyjątkiem pojazdów zarejestrowanych czasowo na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy”. Oczywiście należy dokonać interpretacji przywołanego przepisu i przez „stan tablicy” trzeba rozumieć jej brak na pojeździe.

Miejsca umieszczenia tablicy rejestracyjnej

Kolejną ważną kwestią jest umieszczenie odpowiedniej tablicy na pojazdach w miejscu konstrukcyjnie do tego przeznaczonym (pojazdy samochodowe mające cztery i więcej kół oraz przyczepy, wyprodukowane po dniu 31 grudnia 1999 r., a także ciągniki rolnicze i przyczepy rolnicze wyprodukowane po dniu 30 czerwca 2011 r.). Wymaganie to dotyczy również wspomnianego wcześniej bagażnika rowerowego zamontowanego na pojeździe samochodowym w przypadku, gdy zasłania on tablicę zamontowaną na pojeździe. Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz ich niezbędnego wyposażenia w załączniku nr 5 (Wymagania dotyczące miejsca przewidzianego do umieszczenia tablic rejestracyjnych) określa wymiary miejsc konstrukcyjnych. Należy zwrócić uwagę, że wskazane wymiary dotyczą wyłącznie miejsca konstrukcyjnego z tyłu pojazdu z wyłączeniem pojazdów kategorii L6e i L7e, gdzie również jest mowa o przednich miejscach. Niewątpliwie przez to wymaganie umieszczenie przedniej tablicy w niektórych pojazdach może być problematyczne z racji chociażby obszernej powierzchni atrapy chłodnicy.

Tablice rejestracyjne umieszcza się w miejscach konstrukcyjnie do tego przeznaczonych z przodu i z tyłu, z wyjątkiem przyczep, ciągników rolniczych, motocykli i motorowerów, na których tablicę umieszcza się tylko z tyłu. W przypadku pojazdów kategorii L2e, L5e, L6e i L7e tablicę rejestracyjną umieszcza się również z przodu, jeżeli pojazdy te mają miejsce konstrukcyjnie do tego przeznaczone. W przypadkach uzasadnionych konstrukcją ciągnika rolniczego, tablicę rejestracyjną umieszcza się z przodu tego pojazdu. Z przodu pojazdu umieszcza się wyłącznie tablicę rejestracyjną samochodową jednorzędową, z wyjątkiem wspomnianego wcześniej ciągnika rolniczego oraz pojazdów kategorii L2e, L5e, L6e i L7e. Z tyłu pojazdu umieszcza się tablicę rejestracyjną samochodową jednorzędową albo dwurzędową, w zależności od miejsca konstrukcyjnie do tego przeznaczonego. Z tyłu przyczepy motocyklowej umieszcza się tablicę rejestracyjną motocyklową przeniesioną z motocykla, który ciągnie przyczepę. Jeżeli pojazd nie ma specjalnego miejsca do umocowania tablic rejestracyjnych, to przednią i tylną tablicę rejestracyjną umieszcza się w środku szerokości pojazdu, a gdyby to utrudniało jego eksploatację lub ograniczało widoczność tablicy rejestra-

cyjnej – po lewej stronie pojazdu. W przypadku ciągnika rolniczego, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, i pojazdu wolnobieżnego, wchodzących w skład kolejki turystycznej, tablice rejestracyjne umieszcza się z przodu i z tyłu albo tylko z tyłu, w zależności od położenia miejsca konstrukcyjnie do tego przeznaczonego. W przypadku przyczepy dostosowanej do przewozu osób, wchodzącej w skład kolejki turystycznej, tablice umieszcza się tylko z tyłu.

Dla pojazdów kategorii M, N, O wysokość położenia tablicy nad ziemią dla jej krawędzi dolnej nie może być mniejsza niż 0,30 m, natomiast dla górnej – nie może być większa niż 1,20 m, lecz powinna być tak zbliżona do tego wymagania, jak to jest możliwe ze względu na konstrukcję pojazdu, i nie może w żadnym przypadku przekraczać 2 m.

Dla pojazdów kategorii L wysokość położenia tablicy nad ziemią dla jej krawędzi dolnej nie może być mniejsza niż 0,20 m, a górnej – nie może przekraczać 1,50 m.

Dla pojazdów kategorii T wysokość położenia tablicy nad ziemią dla jej krawędzi dolnej nie może być mniejsza niż 0,30 m, natomiast górnej – nie może być większa niż 4 m.

Kolejnym oznakowaniem, na jakie należy zwrócić uwagę, zwłaszcza w pojazdach uprzednio sprowadzonych zza granicy, jest oznakowanie pojazdu znakiem PL, który ma być używany w ruchu międzynarodowym. Oznakowanie PL obecnie znajduje się na nowych tablicach rejestracyjnych. Jeżeli jednak pozostało oznakowanie poprzedniego kraju rejestracji, należy je usunąć lub zasłonić znakiem PL. Prawidłowe umieszczenie oznakowania to tył na nadwoziu pojazdu. Dopuszcza się, aby znak PL mógł być umieszczony na tylnej szybie samochodu w prawym dolnym rogu, pod warunkiem, że będzie zapewniona wystarczająca widoczność znaku i czytelność liter.

Przykład umieszczenia tablicy rejestracyjnej w miejscu konstrukcyjnym nieprzewidzianym przez producenta pojazdu. W dodatku zamontowana tablica znajduje się po niewłaściwej stronie pojazdu oraz na nieodpowiedniej wysokości

Przykład pojazdów samowyladowczych i ich oznakowania: A – niewłaściwy numer namalowany na tylnej burcie, B – pojazd, w którym zatrzymano dowód rejestracyjny, mimo że nie powinien mieć oznakowania z racji braku burty i możliwości jego umieszczenia. W tym przypadku jest istotne, czy na pojeździe dodatkowo występują zawiasy poziome

Oznakowanie samochodu ciężarowego samowyladowczego oraz przyczepy samowyladowczej

Na pojazdach tych umieszcza się numery rejestracyjne odpowiadające numerom rejestracyjnym na tablicach rejestracyjnych przez ich namalowanie na tyle skrzyni ładunkowej białą lub czarną farbą kontrastową

w stosunku do tła burty. Przepis ten nie dotyczy pojazdów, które z tyłu nie mają burty w postaci płaszczyzny. Numery namalowane na tyle burty skrzyni ładunkowej powinny mieć taki sam układ i zbliżony kształt liter i cyfr jak numery na tablicy rejestracyjnej samochodowej jednorzędowej. Długość rzędu namalowanych numerów powinna wynosić 140-150 cm, wysokość – 25 cm, a grubość kreski – 4,5 cm. ■

Odpowiedzi na trudne pytania

Karol Rytel

Pytanie

Czy przeprowadzając okresowe badanie techniczne autobusu zasilanego CNG, należy wymagać wpisu GAZ w adnotacjach urzędowych dowodu rejestracyjnego?

Odpowiedź

Rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych oraz wzorów stosowanych przy tych badaniach w załączniku nr 1 pkt 10.5 d), stanowi: że usterką istotną jest brak odpowiedniej adnotacji w dowodzie rejestracyjnym lub odpowiadającym mu dokumencie.

Niemniej jednak należy także mieć na względzie rozporządzenia ministra infrastruktury dotyczące szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach, gdzie § 11 ust. 2 pkt 36 lit e stanowi, że w rubryce „Adnotacje urzędowe” wpisuje się skróty odpowiadające treści adnotacji: *GAZ-LPG... albo GAZ-CNG...*, **podając datę montażu instalacji przystosowującej pojazd do zasilania gazem – dotyczy pojazdów przystosowanych do zasilania gazem LPG lub CNG.**

Dodatkowo zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 19 ww. rozporządzenia: *w rubryce przy kodzie P3 – wpisuje się rodzaj paliwa lub źródło mocy, stosując skróty określone w załączniku*

nr 3 do rozporządzenia, przedzielone ukośnikiem, jeżeli występuje więcej niż jeden rodzaj paliwa lub źródło mocy.

Wspomniany zał. nr 3 przywołuje skróty:

Wpisując rodzaj paliwa, stosuje się następujące skróty:

P – benzyna,

D – olej napędowy,

M – mieszanka (paliwo-olej),

LPG – gaz płynny (propan-butan),

CNG – gaz ziemny sprężony (metan),

LNG – gaz ziemny skroplony (metan),

H – wodór,

BD – biodiesel,

E85 – etanol,

EE – energia elektryczna,

999 – inne.

Biorąc pod uwagę powyższe, wpisu GAZ-CNG należy wymagać, jeżeli pojazd został przystosowany do zasilania gazem. Oznacza to, że warunkiem koniecznym jest wydanie wyciągu ze świadectwa homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej pojazd do zasilania gazem. W przypadku, gdy mamy do czynienia z fabryczną instalacją gazową (ujęta w homologacji pojazdu), taki wpis nie jest wymagany, albowiem powinien się on znaleźć w rubryce przy kodzie P3 dowodu rejestracyjnego, gdzie wpisuje się rodzaj paliwa lub źródło mocy, stosując ww. skróty. ■